Mats Lindquist

En intervju av Anna Orrghen

7 februari 2008

Intervju 16

Från matematikmaskin till IT

Denna intervju har genomförts inom ramen för projektet Från matematikmaskin till IT som är ett samarbete mellan Avdelningen för teknik- och vetenskapshistoria vid KTH, Dataföreningen i Sverige och Tekniska museet finansierat av Riksbankens Jubileumsfond och Stiftelsen Marcus & Amalia Wallenbergs minnesfond. Originalinspelning och transkript finns tillgängliga på Tekniska museet i Stockholm. Intervjun bör refereras på följande sätt:

Mats Lindquist, intervju från 2008 av Anna Orrghen, medie- och kommunikationsvetenskap, Institutionen för kultur och kommunikation, Södertörns högskola, Stockholm.

Nyckelord: 3RIP, TRIP, DEC 10, VAX, KTHB, IDC, SINFDOK, Paralog, LIBRIS, KB, söksystem, IR-databaser.

Abstract

This interview with Mats Lindquist was conducted at the National Library of Sweden (KB) in Stockholm by Anna Orrghen on 7 February 2008. It dealt with Lindquist's studies in System Dynamics and Management at Sloan School of Management at Massachusetts Institute of Technology and Computer and Information Science at Gothenburg University and Stockholm University and his first contact with digital technology at Gothenburg University where he studied computer and information science during the late sixties. Between 1970 and 1977 Lindquist was a research scholar at the Swedish Council for Scientific Information and Documentation (SINFDOK). During the early seventies Lindquist worked at IDC at the main library at the Royal Institute of Technology where he was part of a group that developed the information retrieval system TRIP. In the interview Lindquist described the experiences made by developing TRIP, and also the development of the company Paralog.

Informant: Mats Lindquist
Intervjuare: Anna Orrghen
Tid: 7 februari 2008
Plats: Kungliga Biblioteket, Stockholm

Anna Orrghen: För bandspelarens skull ska jag tala om att mitt namn är Anna Orrghen och jag sitter på Mats Lindquists kontor vid Kungliga Biblioteket i Stockholm och Mats har under många arbetat med informatik och IR-databaser, bland annat vid KTHB. Jag försökte hitta en benämning på det du gör men det var svårt, så jag undrar hur du skulle benämna dig själv?

Mats Lindquist: Ja, det är svårt för jag har haft väldigt många olika roller i det här. Men jag började med ett forskningsstipendium ifrån SINFDOK, och då var jag placerad på KTHB bland andra stipendiater och projektanställda, det var utvecklingsprojekt som var finansierade. Syftet var att utveckla och förbättra och datorisera informationssökning av vetenskapligt material, ofta var det bibliografiska databaser. Min bakgrund då var att jag hade tre betyg i ADB, jag läste hösten -69 och blev färdig i februari 1970. Då var det inte så många som hade läst tre betyg i ADB, och de som hade kommit i närheten sögs upp utav näringslivet och åkte in i programmeringsbranschen. Det var ett oerhört sug efter det. Då deltog jag som systemutvecklare. Forskningsstipendierna skulle vara forskningsinriktat och forskarutbildningsinriktat, men det fanns ingen ämnestillhörighet. Så stipendierna gick ibland ut på att hysa in stipendiater i andra närliggande utbildningar. I mitt fall blev det att jag fick stipendium så att jag kunde vara tre år på MIT i Cambridge utanför Boston och gå i den forskarutbildningen. Två andra som hade stipendier skickades till Sheffield för att läsa Master of Library and Information Science. De här stipendierna var för att stimulera forskning och utbildning inom ett område som ännu inte hade fått sina former. Det som var närmast var väl i och för sig informationsbehandling och ADB. Det var en roll då. Sen när jag kom tillbaka från USA fick jag en annan roll och då var jag nämligen handläggare, byrådirektör, på detta SINFDOK och arbetade med projektstöd och utvecklingsfrågor från en anslagsgivande myndighet som SINFDOK var. Där jobbade jag drygt ett par år. Sen organiserades det om och då blev det Delegationen för Informationsförsörjning DFI. Men i den vevan hade den här forskargruppen på KTH bildat ett eget bolag som jag var med i bildandet av. Och då skulle det fortsätta med utveckling i egen regi, så vi slöt ett avtal med staten om återbetalning i händelse av vinst. Sen flyttade egentligen utvecklingsprojektet i det här bolaget, som hette Paralog, och där arbetade jag nästan i tolv år i olika roller. Men då var jag inte utvecklare längre utan efter mina Amerikastudier kom jag tillbaka och blev VD, och det var jag under den här tiden i olika perioder. Ibland var jag marknadschef, så vi bytte om lite grand. Jag hade gått Sloan School of Management tidigare, så jag hade fått i mig en del relevant kunskap där. Där var min roll mera att tillämpa och tillgängliggöra, att marknadsföra. Men även att påverka utvecklingen av systemet men utifrån ett helt annat perspektiv än utvecklare. För då var jag var företagsledare och marknadsförare och specialiteten var informationssökning i textdatabaser. Väldigt mycket gick ut på att hitta nya tillämpningar utanför de här strikta biblioteksnära. Det var ett spår. Men sen hade vi andra som var textintensiva verksamheter, forskningsintensiv industri. VI hade väldigt bra framgång inom läkemedelsindustrin. Det fanns två förutsättningar där. Det ena var att de har oerhört mycket dokumentation som det är väldigt noga att hålla rätt på, det skall vara säkert och det skall var snabbt åtkomligt. Så är det hela tiden med läkemedelsframställningen och kontrollerna runt det. Och det andra var att alla de hade VAX-datorer, vilket vi hade utvecklat på och det var speciellt lämpat för det. I början var det tvunget, för det var det enda det gick på. En annan sak som är textintensiv är ju naturligtvis tidningar och där var det väl lite blandad fram-

gång. Ibland gick det bra, men inte på samma tydliga sätt som läkemedelsindustrin. Men sen hade vi också myndigheter, i Riksdagens tjänst Rix-Lex, när man började lägga upp lagtexter, hade de TRIP som sökmotor och då såg man också hur det gick att lägga ytor på det här, för det kunde se ut väldigt, väldigt olika ut. När man gjorde sökningar kunde man gissa att det var ett TRIP-system där inne, för man kände igen det. Men ytorna var väldigt olika i de här fallen.

Anna Orrghen: På vilket sätt skiljde de sig åt?

Mats Lindquist: De presenterade hjälptexter och lite omgivningar. Det enda som var samma var sökrutan och resultatrutan. Men även där kunde de rama in den, och det var väldigt många som gjorde det. Så det såg faktiskt väldigt olika ut.

Anna Orrghen: Jag kommer att komma tillbaka till de här olika rollerna sen. Men om jag går tillbaka i tiden och börjar ända i 1946 när jag vet att du föddes, i Karlstad, för att försöka förstå hur det har kommit sig att du har arbetat med det du arbetar med. Växte du upp i Karlstad?

Mats Lindquist: Ja.

Anna Orrghen: Det gjorde du.

Mats Lindquist: Jag gjorde hela programmet från födsel och skolgång och gymnasium och militärtjänst och sen åkte jag därifrån.

Anna Orrghen: Vad gjorde dina föräldrar?

Mats Lindquist: Min far var järnvägstjänsteman och min mamma hade varit kokerska i sin ungdom. Mest var hon hemma, men jobbade extra till exempel i köttaffär och sådant. Hon kunde mat bra. Och sen blev det mer och mer. Sen jobbade hon mest som cirkelledare i batik.

Anna Orrghen: Det här intresset för teknik eller biblioteksfrågor har det kommit väldigt tidigt?

Mats Lindquist: Nej, det är svårt att säga. Biblioteksdelen är nästan lättare. Jag satt och läste mycket och böcker var alltid viktigt för mig från väldig tidig ålder, så den delen är tydlig. Men det här mer undersökande vetenskapliga var mer en nyfikenhet som fanns, tror jag. Men något speciellt teknikintresse dök jag väl aldrig in i utan jag var lite intresserad av hur saker fungerade och man kunde göra saker med dem. Men till skillnad från till exempel kompisar som gick in i det här med elektronik med hull och hår och sen byggde högtalare gick jag aldrig så djupt i det. Men jag tyckte det var väldigt kul med grejor och se hur det fungerade framförallt. Jag tror att det där ledde till att jag på något sätt, när jag läste på universitetet så småningom, ringade in det hela mot systemvetenskap. Det fanns inte då, men om jag då hade haft de valmöjligheterna som finns nu hade jag säkert gått in på något systeminriktat. Det är det som sedan kommit att fascinera mig, systemteorier och systemstudier.

Anna Orrghen: Kom du i kontakt med den inriktningen när du läste på gymnasiet?

Mats Lindquist: Ja, kanske lite grand. Jag var tidigt intresserad utav allt som rörde datamaskiner och informationsbehandling. Det var någonting som intresserade mig mycket. Jag tror jag skrev en uppsats någon gång i gymnasietiden, ”Vad kan förändra världen?” eller något sådant käckt ämne som man fick. Men i alla fall så fokuserade jag på datamaskinen som skulle göra detta.

Anna Orrghen: Minns du hur hade fått reda på att det fanns datamaskiner?

Mats Lindquist: Nej, det tror jag möjligtvis var dagspressen, men jag är inte säker på det. Det var lite spännande allmänt i samhället för det kom sådana där att ”nu kan man göra det och det” och ”tänk vad det finns” och sådant. Nej, det har jag ingen särskild källa för.

Anna Orrghen: Är det någon särskild lärare från de här åren som gjorde intryck?

Mats Lindquist: Nej, ingen i den meningen att det var någonting som drog åt något intresse. Sen var det några som man tyckte var bättre än andra, som satte spår och som gav resultat. Jag hade till exempel en bra lärare i franska och då har väl det hängt med som något positivt. Inte för att jag kan franska nu men det finns någon sympati för franska som är roligt, och tyska. Kanske matte också. Men det var ingenting som riktigt drog iväg som ”det här är mitt ämne”. Det var tvärtom. Jag gick reallinjens matematiska linje men jag hade inte någon utpräglad sådan naturvetenskaplig inriktning. Jag hade också väldigt stora intressen för svenska och språk. När man sen skulle välja universitet så hamnade jag på ekonomi istället eftersom det var något kvantitativt men ändå kvalitativt. Igen kommer det här med system. Men sen sprang jag av någon tillfällighet på informationsbehandling och då fastnade jag. Det berodde helt enkelt på att tvåan i företagsekonomi inte gavs den terminen så gick man och tittade ”vad skall man hitta på då” och så blev det informationsbehandling för det byggde ju på det här gamla gymnasieintresset.

Anna Orrghen: Apropå det här med språk var du ett läsår i USA under gymnasietiden?

Mats Lindquist: Ja det var jag, på stipendium.

Anna Orrghen: På Stonewall Jackson High School. Vad var det för stipendium?

Mats Lindquist: Det var de här utbildningsstipendierna som fanns som ett par organisationer delade ut. Jag åkte med American Field Service. De hade ettårsstipendier. Då gick jag fyraårigt gymnasium, så efter det andra året åkte jag bort ett år och så gick man det sista året i high school där borta.

Anna Orrghen: Hur kom det sig att du ville göra det eller kom på att man kunde göra det?

Mats Lindquist: Ja, det var ett sådant intresse som varit jättelänge tillbaka. Dels är jag resintresserad och vi reste mycket eftersom pappa arbetade på järnvägen, så att resor fanns i sinnevärlden. Sen hade också varit i Tyskland på något utbyte en sommar, två veckor var jag där. Och sen var Amerika ett lockande mål, det var väldigt starkt. Det var bara att vänt atill man hade åldern inne och kunde söka.

Anna Orrghen: Sen började du läsa vid universitetet?

Mats Lindquist: Ja, jag har en väldigt brokig universitetsbakgrund. Här har jag märken från alla universitet jag jobbat eller läst på [Mats Lindquist visar en samling av universitetsmärken]. Jo, det var ju detta med ekonomi. På den tiden var det himla svårt att få bostäder så det avgjorde valet att jag åkte till Umeå för civilekonomprogrammet. Det var lite lättare där. Men det var himla långt bort, så efter ett år var det lite för långt och mörkt så då flyttade vi till Göteborg och skrev in oss vid Göteborgs universitet.

Anna Orrghen: Började du -66, precis efter att du tog din studentexamen?

Mats Lindquist: Nej, jag gjorde lumpen i femton månader. -66 tog jag studenten och höstterminen -67 började jag läsa i Umeå. Sen läste jag bara två terminer där.

Anna Orrghen: Var det i Umeå som du började läsa ADB?

Mats Lindquist: Nej, det var i Göteborg. I Umeå läste jag företagsekonomi och nationalekonomi och statistik. Då tyckte jag statistik var himla kul och det tycker jag fortfarande. Sen flyttade jag till Göteborg. Där gick det att köpa insatslägenheter, för att det var lite körigt det där med bostäder, särskilt om man var två. Men då började jag läsa ADB, informationsbehandling, i Göteborg.

Anna Orrghen: Hade du hört talas om det tidigare eller var det när du läste kursbeskrivningen som du tänkte att det där verkar ju kul?

Mats Lindquist: Jag hade stött på det lite grand och det var faktiskt i Umeå. Det kunde ha varit i företagsekonomin. Det hörde till att det fanns något som hette informationsbehandling och man skulle göra en uppgift i FORTRAN som gick ut på att man skulle skriva in sitt namn och få det utskrivet på printern. Ungefär så svårt var det. Jo, jag visste att det fanns och när man tittade på beskrivningen verkade det väldigt besläktat med mina intressen och med företagsekonomin. När jag väl började så fortsatte jag.

Anna Orrghen: Minns du hur de beskrev det när de skulle förklara vad det var för ämne?

Mats Lindquist: Nej, det kommer jag inte ihåg. Jag tror att det var ganska programmeringsinriktat. Men det var det som man trodde att det gick ut på. Man hade de klassiska läroböckerna, den ena hette Lärobok i COBOL av Anna Lysegård, det var en pseudonym. Alla som var med tidigt har sett den där från studentlitteraturen. Och så fanns det en som kan ha hetat Lärobok i FORTRAN.

Anna Orrghen: Vem låg bakom pseudonymen?

Mats Lindquist: Det visste jag, men det har jag glömt.

Anna Orrghen: Var det självklart att du skulle fortsätta läsa på universitetet?

Mats Lindquist: Ja, det var självklart.

Anna Orrghen: Du läste tre betyg i ADB på universitetet. Var det någon särskild lärare där som gjorde intryck?

Mats Lindquist: Ja, den store mannen inom ADB:n var ju Börje Langefors. Han var ju den enda professorn i Sverige på den tiden och han var examinator i Göteborg. Han fanns som en portalfigur för detta. Sen var det väl lite lustiga lärare. Det fanns en som hette Ain Ala som säkert var distriktsmästare i COBOL. Han var väldigt mångkunnig och han var tidigt ute. Och någon som hette Sven Tafvelin och han är fortfarande professor på Chalmers, tror jag. Han höll på med programmering och teknik. Det fanns någon som hette Mats-Åke Hugosson som försökte förklara för oss att det här med datakommunikation och systemarbete var viktigt. Det upplevdes nästan som lite luddigt jämfört med de konkreta programmeringsgrejorna. Det var säkert fler, men jag kommer inte ihåg.

Anna Orrghen: Vad var det för datorer ni fick arbeta med?

Mats Lindquist: Vi fick ladda in hålkort, jag tror vi fick stansa själva. Och de hade en 360-någonting, IBM, på Göteborgs datacentral. Man lämnade in kort och fick ut listor med felmeddelanden och fick göra om det till nästa dag.

Anna Orrghen: Skrev du någon form av examensarbete den tredje terminen?

Mats Lindquist: Ja, det gjorde jag. Jag hade en trebetygsuppsats, och den var i ett teoretiskt ämne. Jag skrev om ”Teoretisk analys av fel”, och gjorde lite betraktelser. Det var himla kul därför att den uppsatsen fick vi sedan pris för. Tidskriften Databehandling hade pris till uppsatser inom informationsbehandling. Och då fick den ett av tre pris, så det var ju jätteroligt.

Anna Orrghen: Var det du som skickade in den till tidningen?

Mats Lindquist: Ja, jag var nog drivande i det. Vi var en grupp på tre.

Anna Orrghen: Vad var det för typ av fel ni skrev om?

Mats Lindquist: Det var lite funderingar om när man skall rätta fel och om man integrerar för mycket så kommer felen att sprida sig jättefort. Ibland får man tänka efter hur mycket krut man skall lägga på att rätta eller om man ska tåla en viss fel. Det var lite teoretiska betraktanden. I och för sig var det lite intressant att införa värde- och kostnadsresonemang runt det här. Jag skrev om den sen och gjorde en kortversion på engelska och den blev accepterad på en konferens i USA, så det var väl något i den.

Anna Orrghen: Och under 1970 så tog du en fil kand i ADB.

Mats Lindquist: Ja, just det. Jag hade tre betyg i det och så hade jag ett i matte, två i statistik och ett i national- och företagsekonomi. Jag hade mer betyg än man behövde men det var ADB som var huvudämnet eftersom jag hade tre betyg i det.

Anna Orrghen: Och sen kommer vi in på SINFDOK-perioden?

Mats Lindquist: Det kom direkt efter det, 1970.

Anna Orrghen: Du började som stipendiat. Hur fick du reda på att det stipendiet fanns?

Mats Lindquist: Det var annons i tidningen. Hade man tre betyg i ADB 1970 så fanns det nämligen optioner. Man kunde välja. Till exempel kunde man ta spårvagnen till Hi-

singen och börja jobba på Volvo Data. Det kunde man göra veckan därpå om man ville, för det var ett sådant sug efter programmeringskunnande. Ett som var väldig intressant för min del var FOA P, någon slags systemanalytiker, och det lockade väldigt mycket. Det var det här systemintresset igen. Och sen var det på Data SAAB i Linköping, och sen var det SINFDOK som hade den lockelsen att det var system, det var internationellt, det var vetenskap och det var dokumentation och biblioteksnära och det var forskningsstöd. Det var faktiskt lite svårt. Speciellt svårt var det mellan FOA och SINFDOK. Men hur det var så blev det SINFDOK.

Anna Orrghen: Sökte du på ett projekt som du ville arbeta med eller sökte du på gamla meriter eller betyg?

Mats Lindquist: Det var ett stipendium i den meningen att de tittade på vad man hade gjort. Det var ett rent stipendium och det fanns ingen koppling till något specifikt projekt, utan det var ett personligt stipendium för att utbilda sig, förkovra sig i ämnet. Ett riktigt ordentligt forskningsstipendium. Man hade skyldighet att förkovra sig. Det var helt fantastiskt egentligen. De räknade med att man skulle hitta grejor att göra själv som var bra, och så fanns det miljöer. KTH fanns ju som hade ett antal pågående utvecklingsprojekt, delvis finansierade utav SINFDOK. Och det fanns en miljö på Karolinska också som sökte i medicinska litteraturdatabaser. Och FOA index. Det var väl de tre stora miljöerna. Sen fanns det viss verksamhet i Göteborg också. Det hörde ihop med medicindata, och där fanns också en del små projekt om utveckling och effektiva algoritmer och sökning. Sen kom Språkdata i Göteborg, men de var inte riktigt inne på den scenen då utan de hade en verksamhet som var för sig. Men i Stockholm var det framförallt KTH och Karolinska som drev operativa tjänster inom informationssökning.

Anna Orrghen: Hur kom det sig att du valde att bedriva ditt projekt vid KTH?

Mats Lindquist: Det var väl det att det pågick utvecklingsprojekt där. Karolinska hade varit ett alternativ, men framförallt på KTH var det ett sådant utvecklingsprojekt. I början av stipendieperioden var jag runt. Jag var även någon vecka på Karolinska. På FOA var jag inte särskilt mycket, men sen var jag på något mer ställe. Jo, Ingenjörsvetenskapsakademien hade någon litteraturtjänst. Men det var mer en löpande tjänst i att förmedla information. Så det var egentligen på KTH som det fanns mest plats och behov för utveckling.

Anna Orrghen: Vem fick du med kontakt med där?

Mats Lindquist: Ja, det var ju Björn Tell som var där, och han satt också i SINFDOKS:s styrelse. Liksom för övrigt Sune Bergström från Karolinska, som du hörde om vid vittnesseminariet. De två representerade de stora verksamheterna. Sen vad det några andra som också var med i styrelsen. Men Björn Tell var där. Och på avdelningen där jag var så var det Roland Hjerppe och Malin Edström.

Anna Orrghen: Ja, det var IDC?

Mats Lindquist: Ja, IDC, just det. De var de tidiga där, sen fanns det några andra också. Marie Wallin kom väl dit rätt så tidigt. Men Roland och Malin var där från början. Och sen fanns det de som var projektanställda eller stipendiater, den här utvecklingsgruppen. Där var Rolf Larsson tidigt, sen kom Jan Sunnebäck och Christer Bryntesson dit, och sen

fick vi nog några fler. Bosse Johansson, Jan Hultgren kom dit från engelska institutionen, Mats Löfström, Göran Torén var där i alla fall ett par år. Sen är det någon mer.

Anna Orrghen: Var ni alla SINFDOK-stipendiater eller fanns det andra finansiärer?

Mats Lindquist: Nej, jag var det och Rolf var det. De andra hade utvecklingsanslag, projektanslag. Björn Tell fick ta emot projektanslag, och då skulle han bemanna. Rolf Larsson och jag behövde han ju inte ta projektpengar för vi hade våra egna pengar från stipendiet, men de andra fick han söka pengar för och de var då projektanställda.

Anna Orrghen: Vad var det för projekt som du jobbade med när du var där?

Mats Lindquist: Det fanns en stor verksamhet runt det här med att söka av magnetband mot frågeprofiler. Det var väl i huvudsak Rolf Larssons görande och jag vet inte hur mycket inspiration det var från Rolf Lindh och Studsvik. Jag tror att de publicerade någon uppsats tillsammans. Det första jag blev inblandad i rent konkret var ett projekt som hette EPOS som jag egentligen inte kommer ihåg vad det betydde, men det betydde säkert något. Det gick ut på att bättra på hanteringen utav frågorna, att underhålla frågorna, för det var löpande frågor, och de skulle sparas och modifieras och ibland skulle de delas. Så det var ett administrativt program för frågehantering.

Anna Orrghen: Vad gjorde du i projektet?

Mats Lindquist: Jag var projektledare för EPOS. Jag gjorde inte särskilt mycket programmering i det, det var något småskrutt bara.

Anna Orrghen: Gick det som ni hade förväntat er eller kom det upp saker som ni inte hade tänkt på som ni då fick hantera under tidens gång?

Mats Lindquist: Det kommer jag inte ihåg faktiskt. Det var ganska enkelt. Jag kommer inte ens ihåg vad den totala omfattningen av det där var, men jag tror inte det var sådär himla stort. Det blev bra, för det var ju det som Marie Wallin vittnade om, hur mycket verksamheten blev distribuerad och det var hela tiden frågan om att ha ett system för att hantera frågemängden. Den gick över i drift och det var väl ett produktutvecklingsprojekt. Det slutade med att de fick bättre system att arbeta med.

Anna Orrghen: Jobbade du med andra saker där?

Mats Lindquist: Ja, vad hade vi sen? Jo, sen var jag nog mera inne på ansökningar och specifikation för ett interaktivt system. Man kan inte bara söka av magnetband som kommer regelbundet, utan bygga databaser och söka i, med direktåtkomst. Jag inne i början på det projektet, och jag undrar om det inte hette 3RIP redan i ansökningsfasen, faktiskt. Där hade jag en liknande roll som på EPOS. Men sen kom möjligheten att få pengar för att åka till USA, så då lämnade jag dem där vind för våg och åkte till Cambridge (Massachusetts) istället.

Anna Orrghen: Var det också SINFDOK-pengar eller var det något ytterligare stipendium?

Mats Lindquist: Det var ett tillägg för att kunna studera i utlandet. Stipendiet var slut, för det var max tre år.

Anna Orrghen: Okej, så det var från -70 till -73 som du hade det?

Mats Lindquist: Ja, det var det. Så det här var ett nytt anslag. I de andra fallen kombinerade man stipendium och utlandsvistelse, men nu gick de efter varandra.

Anna Orrghen: Hur kom det sig att du hamnade just på MIT?

Mats Lindquist: Det var system, faktiskt. Och det var inte kopplat till vetenskaplig information, men det var systemanalys och bygga systemmodeller. Det som gjorde det där väldigt synligt var tillväxtens gränser som de höll på att göra simuleringsmodeller för; när kommer jordens resurser att ta slut och sådär. Du kanske inte kommer ihåg det, -71, -72?

Anna Orrghen: Jag är född -72, så att det var för tidigt för mig.

Mats Lindquist: Ja, då visste ju inte du att jordens resurser skulle ta slut. Den var väldigt debatterad, Limits of Growth, hette den på engelska. Och det tyckte jag var intressant. Inte för synlighetens gränser utan för systemanalysen och systemmodeller. Och där har du ett intresse som kom tidigt och som utvecklas mer och mer.

Anna Orrghen: Gick du speciella kurser när du var där eller studerade du fritt?

Mats Lindquist: Nej, det var ungefär samma trevliga villkor som SINFDOK-stipendiet, att man läser något som är vettigt. Men det fanns kursfordringar. Jag fick läsa om statistik, till exempel, vilket jag tyckte var jättekul då, och lite experimentplanering, som också är helt fascinerande. Och så systemdynamik som är en form utav reglerteori, kan man väl säga, som också är jättespännande. Men då skulle man välja inriktning, och en sak som jag hade funderat på var att om det nu är så himla bra det här med informationstjänster och sökningar, varför släpper de inte iväg och blir hur stora som helst, utan det var någonting med att de ströp sig själva på något sätt. Man hade en känsla av att de inte utnyttjade det så mycket som de borde. Där tittade jag lite grand på mekanismer om det kan vara så att resurstilldelningen inte ger de här förstärkande flödena i tillräcklig utsträckning, och vad man kunde göra åt att de inte skall strypa sig själva. Om det kommer in kunder, till exempel, kan man inte ta hand om dem så försvinner de istället, sådana samband. Så där var ju kopplingen till ursprungsämnet. Men sen hann jag inte riktigt färdigt under de fyra år jag var där, -73 till -77. Då funderade jag lite för jag var inskriven som doktorand i informationsbehandling, ADB.

Anna Orrghen: Vid Stockholms universitet?

Mats Lindquist: Stockholms universitet. Och då slog det mig plötsligt att jag skulle faktiskt bara kunna ta mitt utkast till avhandling och alla mina kurspoäng och gå till Stockholm och fortsätta att göra färdigt det hemma. Det visade sig att systemkurser och ekonomikurser var väldigt lätt att överföra med fördelningskrav. Sen var det bara den lilla saken kvar, att putsa till avhandlingen, så det tog väl ett år.

Anna Orrghen: -78 fick du igenom den, så det fick du ihop då?

Mats Lindquist: Ja. Jag trodde man skulle vara klart långt innan.

Anna Orrghen: Vad var det som gjorde att du flyttade tillbaka, tog stipendiet tog slut?

Mats Lindquist: Det var flera saker. Dels var det privata skäl i familjen som inte var så bra, men sen tyckte jag det skulle vara trevligt att komma hem och det var osäkert att söka mer pengar. Ingen anslagsgivare har ju oändligt mycket pengar så det var dags att få det klart. Sen var det frågan om man skulle försöka hitta något permanent i USA men då längtade jag nog hem lite, tror jag. Jag tyckte det skulle vara trevligt att vara hemma. Jag var hemma ibland då och då och tyckte att det var ganska kul egentligen.

Anna Orrghen: Var du vid KTH då eller var det mer att du var hemma på semester?

Mats Lindquist: Det var mer som semester. Men då hälsade man på och ibland var jag över på möten och seminarier, så jag hade en viss kontakt. Men det var väldigt blandat, det var privata skäl och det var finansiella skäl och sen var det lite lust också.

Anna Orrghen: Hade du någon särskild handledare på MIT?

Mats Lindquist: Nej, ingen huvudhandledare. Jag hade några mer schablonmässigt tilldelade handledare inom systemdynamik. Det var när man skulle fokusera på ämne som jag hade lite svårt att hitta någon. Men man skulle ha en kommitté och då lyckades jag i alla fall tänka att en som skulle kunna ligga bra till i det här var J. C. R. Licklider, som är ett sådant gigantiskt stort namn i branschen. Han skrev *Libraries of the Future* och var en väldigt tidig tänkare. Då hade jag diskussioner om kommittén. Det var precis i den skarven, men det hade kunnat vara rätt kul. Men de andra faktorerna gjorde att jag fick svårt att stanna.

Anna Orrghen: Fick du någon handledare när du kom hem till Sverige och disputerade där?

Mats Lindquist: Ja, då var det Börje Langefors. Det var jättetrevligt. Jag kom nästan som extern; jag var inte från institutionen. Det var en trevlig upplevelse.

Anna Orrghen: Ändrade du mycket i arbetet från det du hade gjort i USA eller var det mer att få ihop det?

Mats Lindquist: Det var nog att rensa bort en del och fokusera. Det blir lätt lite yvigt, man skall ha med det och det, så det var en krympning och sen inre förbättringsarbete.

Anna Orrghen: Hur finansierade du studierna, arbetade du parallellt?

Mats Lindquist: Ja, det gjorde jag. Det var därför det tog ett år. Jag vet inte hur mycket arbete det var, det är svårt att mäta. Då bodde jag ensam också, så när jag kom hem hade jag tid över. Resten av tiden hade jag ju, när jag inte var på jobbet. Det var SINFDOK jag jobbade på.

Anna Orrghen: Då hade du börjat jobba som handläggare?

Mats Lindquist: Som handläggare, byrådirektör, ja, just det. Men arbetsgivaren tyckte att det var någonting som kunde stödjas så jag fick hjälp med skrivandet till exempel. De hade skrivflickor, tror jag de kallade dem. Det var en maskinskrivningspool, ett stort rum sen råkade det vara tjejer som satt och skrev maskin hela dagarna.

Anna Orrghen: Hade du skrivit för hand och så renskrev de?

Mats Lindquist: Nej, jag hade skrivit på maskin. Men de skrev in med IBM med kula så man kunde rätta det. På så sätt fick jag produktionsstöd också.

Anna Orrghen: Hur kom det sig att du började jobba som handläggare på SINFDOK?

Mats Lindquist: Ja, det var väl ett jobb som jag tyckte verkade rätt kul, för man kommer i en naionell, central utsiktspunkt och man kan påverka utvecklingen inom området. Det var allmänt intressant.

Anna Orrghen: Sökte du en tjänst eller var det genom kontakter som du fick den?

Mats Lindquist: Ja, det var både och. Det fanns en tjänst som hade använts av stipendiater i omgångar.

Anna Orrghen: Vad bestod dina arbetsuppgifter i?

Mats Lindquist: Grundarbetet var att handlägga utvecklingsansökningar, projektansökningar. Granska, tilldela att följa upp och se över det. Sen blir det alltid en del deltagande i andra grupper och fora och liknande, men egentligen var det forskningshandläggare.

Anna Orrghen: Var det några särskilda kollegor därifrån som du minns?

Mats Lindquist: Ja, jag minns dem allihop. En kanslichef som hette Fredrik Backlund, Eva Eriksson, Elsa Werngren, Sten Berglund var juristen och så var det Inger Johansson och ett par till som var där. Det var ett ganska litet gäng, det var väl inte mer än sex personer, sju kanske. Styrelsen för Teknisk Utveckling var formellt arbetsgivare. SINFDOK var en egen myndighet men den var också inlagd som en enhet i Styrelsen för Teknisk Utveckling därför att för sju personer kan du inte ha någon ekonomi- eller personalavdelning, så vi var inhysta i STU.

Anna Orrghen: Du jobbade där från -77 till -79?

Mats Lindquist: Det var två år som jag var byrådirektör. Sen kom det en omorganisation och i den vevan hade företaget Paralog bildats och då flyttade jag dit.

Anna Orrghen: Paralog jobbade med TRIP-systemet. Hade du arbetat med det systemet när du var på KTH?

Mats Lindquist: Ja, jag hade varit med i början, innan jag åkte till USA var jag med i ansökningar. Men sen gjorde de andra allting när jag var borta, så när jag kom hem var det nästan färdigt, som det hette en ganska lång tid, och då skulle det ut på marknaden och säljas och det var väl det jag tyckte jag kunde göra. Jag var VD kombinerat med marknadschef och så småningom blev jag bara marknadschef.

Anna Orrghen: I och med att det var ett system som hade utvecklats vid KTH men som togs ut på marknaden, hur gick det?

Mats Lindquist: Jo, det gick bra. Vi hade ju ett avtal om att rättigheterna låg hos Paralog och i händelse av vinst skulle det återbetalas efter en formel. Det var modeller som kom

ifrån STU, Styrelsen för Teknisk Utveckling. Deras verksamhet skulle stimulera till uppfinningar och allt möjligt, och det vanliga var att de stod för risken men om det sen skulle bli något väldigt lyckat skulle de få tillbaka. Det var samma konstruktion som vi hade. Men då var det systemet som hette 3RIP och det var inte en så hiskeligt stor marknad. Vi fick inte så mycket fart på den så det blev inte så mycket de fick tillbaka, men de fick tillbaka mer än vad de brukar. De brukar nämligen aldrig få tillbaka någonting. Så det var ett trevligt tecken tyckte jag. Nu kommer jag inte riktigt ihåg detaljerna men fortsättningen av systemutvecklingen gjorde vi lite grand på anslag och då hade vi inte kommit så långt så det var inte aktuellt men den typen av avtal. Sen tog det en helt annan väg, nämligen att Sveriges Investeringsbank gick in med riskkapital i bolaget mot att de fick en procent av ägandet. Det var i huvudsak finansieringen av generation två av systemet, det som hette TRIP med T. Och då avvecklade vi anslagsberoendet ganska raskt. Första året flyttade vi över hela projektet med projektfinansieringen från KTH och sen sade vi att vi måste göra oss av med det beroendet, så vi sökte ganska mycket mindre pengar redan år två och sen ännu mycket mindre. Då fick vi fylla på med konsultintäkter, och då kom våra gamla COBOL-kunskaper till nytta eftersom vi var ute och programmerade för att vi skulle få pengar och sen kom Investeringsbanken in. Men det var väldigt kämpigt innan vi fick upp försäljningen så mycket att det räckte. Men det gick så småningom.

Anna Orrghen: Vilka var de andra som jobbade med Paralog när ni bildade det?

Mats Lindquist: De tidigaste som var där var Rolf Larsson, Mats Löfström, Christer Bryntesson, Janne Sunnebäck. Och sen var det lite extra deltid på ekonomi som först var Karin Osvald och sen Anita Sandberg. Och sen kom nog jag. Så småningom fick vi så pass mycket penningflöde in att vi kunde anställa folk.

Anna Orrghen: Var det något i utveckling som inte gick som ni hade tänkt er?

Mats Lindquist: Det enda stora bekymret var att det tog för lång tid. Det var inte tillräckligt mycket intäkter för att möta våra behov av pengar. Så var det alltid kämpigt att få till det.

Anna Orrghen: Vad var det som tog tid?

Mats Lindquist: Ja, du vet, det var väl en skruv till här och en funktion där. Vi jobbade väldigt mycket med att försöka prioritera och se till att få fram något för det blev vansinnigt mycket bättre när vi väl hade någonting som var levererbart till kunden. De kunde ha förslag på hur förbättringsarbetet skulle ske. Vi hade användargrupper och samlade upp och sorterade och ordnade vad som är viktigast. Men innan vi hade någonting var det brister överallt. Den första försäljningen var jobbig därför att då kom kunderna och säger ”ja, men vi behöver det där också”, de kom alltid med en restlista när man köpte som man sen var tvungen att sno ihop, samtidigt som man höll på att göra färdigt det första. Och vi ville sälja till vilket pris som helst, vi var ju tvungna att sälja. Men det var väldigt vänliga kunder och de gillade vad de såg så att de var väldigt tillmötesgående. Vägverket var en tidig kund som var väldigt bra. Vi fick läkemedelsföretaget Bayer i Lederhausen i Tyskland som trodde väldigt mycket på att det var ett bra system och hjälpte oss jättemycket med att specificera tillägg. De hjälpte oss helt enkelt att spetsa till det. Och det innebar att deras kollegor, andra läkemedelsindustrier, visste att de har provat det och det fungerar, så det var jättebra. Vi blev väl mottagna på marknaden och speciellt av Bayer. Vi hade en kontorsvariant för det här som gick in i den digitala miljön och då sade de att om ni skall kunna sälja till oss måste ni vara godkända leverantörer. Jag tänkte ”oj, nu är

det kört, det kommer vi aldrig att bli" men så hjälpte de till, "gör såhär och såhär och såhär", så vips var man inne i deras leverantörsregister och då gick det. De gav verkligen konstruktiv hjälp.

Anna Orrghen: Vad använde de systemet till för olika uppgifter?

Mats Lindquist: Läkemedelsföretagen använde det för dokument för läkemedelstester av olika slag och kliniska protokoll. Det var kliniska protokoll och undersökningsgrejor som de kan behöva när det skall bli läkemedel, att kunna visa att de har koll på vad de har gjort och alla försök. Det var oerhört noggrant med dokumenten. När man ansöker om att få ett nytt läkemedel godkänt krävs det en lastbil full med dokument som hör till ansökan.

Anna Orrghen: Parallellt har du också haft olika internationella uppdrag?

Mats Lindquist: Ja, det har jag haft.

Anna Orrghen: Bland annat har du varit projektkoordinator för EUSIDIC?

Mats Lindquist: Ja, just det.

Anna Orrghen: Från -77 till -78.

Mats Lindquist: Det var egentligen ett ganska litet projekt. Det var Roland Hjerppe och jag som skulle ta fram beskrivningsmodeller utav sådana här tjänster för att man i syftet skulle kunna ha någon sökbar katalog över det. Ja, hjälpa folk att orientera sig i myriaden av olika tjänster, det var grundarbetet.

Anna Orrghen: Var tanken att det skulle vara ett gemensamt system för hela Europa?

Mats Lindquist: Ja, just det. Hur skulle den databasen utformas, var frågan. Det mer ett sådant specifikationsarbet som vi gjorde väldigt ambitiöst, Roland och jag. Sen när det verkligen blev någonting hade de kvar fem fält eller något sådant där.

Anna Orrghen: Men man skapade ändå en gemensam databas?

Mats Lindquist: Nej, så kan man inte säga. De skapade någonting som var ett directory of information services, men ingenting som utvecklades särskilt mycket.

Anna Orrghen: Vilka var det som låg bakom?

Mats Lindquist: Jag kommer inte riktigt ihåg. Det var någon i Luxemburg från EU-kommissionen som ville ha en samordnande roll i Europa.

Anna Orrghen: Var det folk från andra länder med när ni gjorde det eller var det bara du och Roland Hjerppe som tog fram de här riktlinjerna?

Mats Lindquist: Det var han och jag som jobbade med det och sen fanns det nog någon referensgrupp, men jag kommer inte riktigt ihåg hur aktiva de var. Utan det var nog så att vi gjorde något och så lämnade vi ifrån oss ett förslag och så tog de del av det. Men det var ingen stor sak.

Anna Orrghen: Hur blev du inkopplad på det?

Mats Lindquist: Jag tror att det var Roland som visste att jag fanns. Jag undrar om inte han ringde till Amerika och frågade ”kan inte du vara med i det här projektet”. Tidsmässigt var det inget större engagemang.

Anna Orrghen: Fanns det andra försök till gemensamma europeiska databaser?

Mats Lindquist: Nej. Så småningom satte Kommissionen upp någon informationstjänst, men det var deras eget material. Däremot fanns det här samarbetet som hette EUSIREF där informationstjänsterna som KTHB:s IDC, från Karolinska och motsvarigheter i England och Tyskland träffades regelbundet på Kommissionens pengar, så de finansierade den här referensgruppen. Tanken var att man skulle utbyta erfarenheter om varandras tjänster och sen höll det på i flera år, Roland var ofta ordförande.

Anna Orrghen: Ungefär samma period, -77 till -79, var du också involverad i Nord Info?

Mats Lindquist: Ja, det var mycket då ett tag, förutom avhandlingen.

Anna Orrghen: Ja, det var ju samtidigt.

Mats Lindquist: Nord Info var roligt. De tyckte att man skulle reda ut om man inte kunde ha en gemensam nordisk bibliografisk databas, och så fick jag en förfrågan av, då det hette väl fortfarande SINFDOK, om inte jag kunde göra den utredningen. Då gjorde vi en förstudie för förutsättningar för en gemensam bibliografisk databas i Norden. Det var en arbetsgrupp med en från varje land och jag var ordförande och ledde den. Det var också ett jättekul projekt. Vi kom fram till att vi trodde att det inte var riktigt läge.

Anna Orrghen: Varför inte då?

Mats Lindquist: Det fanns för dåligt med intresse från de nordiska länderna, men grundarbetet gjordes genom att man kartlade vad der var för skillnader i formaten mellan de olika och vad kan man göra åt. Kan man på något rimligt sätt transformera dem eller konvertera dem till ett gemensamt format? Det tyckte vi att man kunde, men det fanns för dåligt intresse för att göra det.

Anna Orrghen: Men de tekniska möjligheterna fanns?

Mats Lindquist: Ja, just det. Men inte de organisatoriska. Det var väl kort sagt slutsatsen.

Anna Orrghen: Hur reagerade de som du gjorde utredningen för?

Mats Lindquist: Det förvånande dem inte. Däremot tyckte de att det var jättekul att det verkligen gick att göra en utredning av detta, de var nästan positivt överraskade att det kunde göras. Så det var väldigt roligt.

Anna Orrghen: Lades försöken ner efter det, eller har det pågått andra försök att samorganisera?

Mats Lindquist: Nej, det har gått helt andra vägar och tittar man på dagsläget finns det ett nordiskt samarbete när man byter poster med varandra, Scandinavian Virtual Union Catalogue, SVUC. Och sen har utvecklingen blivit sådan att länderna har fått format i de bibliografiska posterna, som MARC-formatet, som är mer och mer lika. Så nu kan man hämta hem poster från varandra och det finns överenskommelser om att göra det. Vitsen med att bygga en central gemensam katalog är inte så stor, men det var en väldigt aktuell fråga då.

Anna Orrghen: Ja, framförallt om det fanns liknande typer av system i de olika länderna?

Mats Lindquist: Nej, som sagt, tekniskt var det inte så svårt men organisatoriskt var det svårt. Så är det väl än idag.

Anna Orrghen: Var det något särskilt kring det organisatoriska som ni lade märke till?

Mats Lindquist: Nej, det var bara det att vi inte kunde se vad det fanns för vinster med det. Och året efter, tror jag, gjorde norrmännen en egen nationell ”MARC brunn” som de kallade det för, så det fanns egentligen ingen vilja.

Anna Orrghen: Du nämnde LIBRIS tidigare, var det i anknytning till LIBRIS som man försökte med det nordiska samarbetet?

Mats Lindquist: Nej, det var nog Nord Info som tyckte att ni kan väl titta på om vi inte kan göra något gemensamt. Men det hade inte med LIBRIS att göra.

Anna Orrghen: På vilket sätt har du varit involverad i LIBRIS-projektet.

Mats Lindquist: Jag var inte direkt involverad i det men vi tittade på det eftersom det var en väldigt intressant utveckling som ligger nära vårt området.

Anna Orrghen: Och vi är Paralog?

Mats Lindquist: Ja, eller från början var det KTHB, utvecklingsgruppen där. Det var bara något stort projekt som pågick som vi tyckte var intressant att följa.

Anna Orrghen: Men du har skrivit några utredningar om LIBRIS?

Mats Lindquist: Ja, det har jag gjort väldigt mycket senare, nu till exempel. På Paralogtiden hade vi kontakter med LIBRIS, bland annat när de gjorde en upphandling av söksystem för de behövde förstärka sökfunktionaliteten i LIBRIS. Och då gjorde man det genom att lägga ett IR-system framför databasen, kan man säga, eller rättare sagt så kopierade de över databasen till det här andra systemet som då hade bättre sökmöjligheter än LIBRIS-systemet i sig. I den vevan tyckte vi naturligtvis att de skulle välja TRIP som ju är ett bättre system.

Anna Orrghen: På vilket sätt skiljer de sig åt?

Mats Lindquist: Vad de valde så småningom var väl BRS. BRS var en utav de två eller tre konkurrenterna. Vi hade inte fler än två-tre konkurrenter i Europa. Men då valde de det istället och det tyckte vi var fel.

Anna Orrghen: Vilken var det som låg bakom BRS?

Mats Lindquist: Jo BRS har en lång historia. Generna kommer väl från IBM:s STAIRS-system och sen var det uppe i State University of New York och där blev det väl förbättrat och omprogrammerat för att så småningom bli en egen produkt. Det var en utav de internationella IR-systemen som finns, det gör det väl fortfarande.

Anna Orrghen: LIBRIS var ett svenskt system och TRIP var ett svenskt system, fanns det inga tankar på att man skulle sponsra den svenska marknaden?

Mats Lindquist: Utmärkt tanke. Den hade vi på Paralog.

Anna Orrghen: Brukar det inte vara så när det är statliga finansiärer?

Mats Lindquist: I Norge brukar de ha det, men inte i Sverige. Det var väl en koppling med LIBRIS. Vi lade förresten offerter på British Library som skulle byta system, men det blev inte av det heller för vi hade inte något riktigt stort biblioteksystem då. Men sökfunktionaliteten var ju minst i nivå med de andra konkurrenterna. Nej, sen hade vi inte så mycket med LIBRIS att göra. Men sen, för fyra år sedan när jag precis hade kommit till KB, började jag att göra en utredning om förutsättningarna för att skaffa ett gemensamt bibliotekssystem för universitet- och högskolebiblioteken. Nu har de var sitt som i stort sett gör samma sak. Utredningen heter LIBRIS som lokalt system, alltså LIBRIS istället för de lokala systemen, man skall alltså ha en central lösning. Då tittade jag på det här igen och kom fram till att det inte är värt besväret. Just nu är läget att det skall ligga på is och så väntar vi på nästa teknikgeneration som består utav en mindre integrerad lösning och en som är en tjänsteorienterad arkitektur och med så kallade services tror vi det skall bli, men det är inte det än. Därför så kan det lika gärna vara som det är, men då har vi hoppat tjugofem år framåt i tiden. Vilket år var det Lena Ohlssons avhandling kom?

Anna Orrghen: -95 var det.

Mats Lindquist: Jaha, var det så sent.

Anna Orrghen: Ja, Det var via den som jag kom i kontakt med det här som pågick vid KTHB och att det faktiskt pågick andra utvecklingar som inte blev av, och det var därifrån som frågan väcktes, ”varför inte då?”.

Mats Lindquist: Ja, det var väldigt mycket prestige i det där och Statskontoret hade satt sig på den utvecklingen och de såg det här som en väldigt viktig uppgift. Vi har väl tittat lite snett på varandra. Båda grupperna tyckte de andra var ganska korkade, eller dumma, kanske man skall säga.

Anna Orrghen: Är det någonting under den här perioden som vi inte har pratat om som du tycker är viktigt att ta med?

Mats Lindquist: En sak som var viktig som jag tog upp i föredraget i London ”From KWOK to enterprise search” var sökandet efter nya tillämpningsområden. I början var det väldigt strukturerade små texter, alltså bibliografiska referenser, små korta poster. En del kallade det indikativa texter till skillnad från texter med innehåll. Men då kom det några viktiga händelser, kontorsautomationen kom i samma spår som databehandlingen. Som jag berättade om med min avhandling hade vi ett gäng skrivmaskinister tidigare, som satt och skrev som yrke. Och att kunna ha IBM-maskiner med magnetkort var något helt fantastiskt. Om man skulle rätta ett ord behövde man inte skriva om sidan, du kan ju tänka hur det var. Så kom två stycken som verkligen växte fram, det ena var Scribona och det andra var Wang, som kom med riktiga ordbehandlingsprogram. Och det här kom så småningom in i samma fåra, för vi fick ordbehandling och databehandling på samma teknikgrund. Då fick vi en massa kontorsdokument plötsligt maskinläsbara. Kontorsdokumenten blev grund för att utsätta dem för informationssökningssystem. Där hände det väldigt mycket ett tag. Och det breddade relevansen för, och behovet av, IR-system. För vår del på Paralog betydde det att här hade vi nya marknadsmöjligheter, det var kontorsdokument och protokoll, till exempel. Vi hade något företag vars hela styrelsearbete stödde sig på programmet, alltså papper och dokument, hela den hanteringen som utgjorde informationsstöd till företagets styrelse. Det var helt nya tillämpningar. Därför gjorde det också så att vi integrerade vår sökmotor i TRIP, HTDBS, som kan tas ut och användas till annat, och då hade kommit in i kontorspaketet som Digital hade. Utifrån det hade vi diarieföringssystem för statliga myndigheter. Det drog inte iväg, så det var inte så stora volymer på det, men det visade på olika tillämpningarna. Men det var en viktig del. Under hela 80-talet var det väl så att det fanns textdokument lite här och var.

Anna Orrghen: Om vi hoppar tillbaka till TRIP och när ni började, alltså från allra första början när ni började med 3RIP, vad hade ni för syfte?

Mats Lindquist: Det var kompetensutbyggnad. Det var nog uttalat också, från SINFDOK:s ordförande, ”vi ser att det här håller på att hända, vi skall ha ett sådant kunnande i Sverige”. Det var inte kopplat till att vi skall göra en informationstjänst och behöver grejer för det, utan vi behöver ha det här tekniska kunnandet. Möjligen tänkte man att ”det är väl alltid bra till något”. Och sen var ambitionen i forskargruppen att nu skall vi göra det bästa systemet i världen så klart, så då gör man det. QZ hade då fått stor DEC-maskin, DEC 10 var det, som skulle stödja forskningen och utvecklingen i största allmänhet. Ja, då tog man den och den var bland de största maskinerna. I optimeringens anda började man programmera det här systemet i BLISS som är ett digitalt språk, som ingen kan snart. Allt man får är effektivt, sade man. Det var väl egentligen ambitionerna. Och sen kunde man hoppas att det skulle omsättas på något sätt i tjänster. Men det blev nästan aldrig det. QZ körde sin installation, och där fanns det i och för sig ganska många tillämpningar utav olika sorter. Den här kan du ta med dig för att få en idé om vad vi höll på med [Mats Lindquist tar fram en broschyr om Paralog].

Anna Orrghen: Ja, titta där.

Mats Lindquist: Det var Termdocs, termdatabanker, och här var det bibliografisk databas och här var det någon faktadatabas som vi ser och här hade vi engelska texter för språkforskning, och SOU-databas.

Anna Orrghen: Här hette det fortfarande 3RIP.

Mats Lindquist: Ja.

Anna Orrghen: Hur länge hette den 3RIP?

Mats Lindquist: Det heter det fortfarande. Det är den versionen som går på digitals DEC 10, som är kodat i BLISS. Sen insåg vi att det här var en minoritetsmaskin och när VAX kom bytte de arkitektur som höll sig till trettiotvå bitar. Den här DEC 10 var lite knasig i det avseendet. Då blev det så att vi gjorde om alltihopa från grunden, och det var väl en bra sak.

Anna Orrghen: När gjorde ni det ungefär?

Mats Lindquist: Ja, det var det nya i Paralogs regi i början på 1980?

Anna Orrghen: Men då döpte man det till TRIP?

Mats Lindquist: Ja, därför att man inte skall ha krångliga namn när man skall marknadsföra sig, det stör, tyckte marknadschefen, jag nämligen.

Anna Orrghen: Vad stod 3RIP för?

Mats Lindquist: Alla frågade ju vad det stod för. Det går inte att säga någonting för det visste man inte riktigt, utan det var något vagt med det. Det kom ju fram vid vittnesseminariet att det var någon som ville att det skulle betyda Reading, Writing and Rithmetics, de tre R:en, information processing. Det var väl överhuvudtaget dumt att förstöra marknadsmeddelandet, tyckte jag. Samtidigt kan man se TRIP som en fortsättning på 3RIP. Men som sagt, det kan finnas någon undangömd museinstallation kvar utan systemet.

Anna Orrghen: Avslutningsvis tänkte jag ställa samma fråga som du ställde till panelen vid vittnesseminariet. Om du ser tillbaka på den tidigare tiden, förstod man då vad det skulle ta för utveckling?

Mats Lindquist: Nej, jag tycker nog att Paralog skulle nått en ännu större utveckling. Men av någon anledning så kom vi aldrig upp i det. Vi hade hundratals installationer men kom aldrig upp i de här tusentals som vi försökte på olika sätt. Men annars tror jag att TRIP och Paralog har gjort väldigt mycket nytta i att det har pressat fram bättre funktionalitet. Vi hade tidigt många funktionsegenskaper. Jag tror jag nämnde några på seminariet, inga stoppord, till exempel. Att det skall gå att söka på alla ord och man skall självklart kunna trunkera både vänster, höger och mitt i samtidigt och olika former av mönstersökning, med mera. Jag tror nog att vi drev upp funktionaliteten, det var en bra nytta. Sen var det rätt roligt att veta att vi drog in pengar ifrån utlandet till Sverige. Plus att vi ganska länge hade arbetstillfällen, ända fram till -92. Det har varit roligt. Sen tyckte jag att den internationella delen var jättekul. På den broschyren ser du Paralogs namn på kinesiska. Det finns många TRIP-installationer i Kina idag. Dels på instituten för teknisk- och vetenskaplig information, det är mer traditionella tillämpningar. Men även på det stora oljeföretaget Petro China. I högsta grad är det fortfarande ett levande system. Och det är roligt.

Anna Orrghen: Du jobbar på KB nu och Jan Sunnebäck på Tieto Enator, är ni fortfarande verksamma inom Paralog eller är det någon annan som äger det?

Mats Lindquist: Nej. Tieto äger det.

Anna Orrghen: Det är det.

Mats Lindquist: Efter konkursen gick rättigheterna via tre olika köp och rätt oengagerade ägare tillbaka till Tieto. Det finns tillräcklig mycket intäkter att hämta på denna marknaden. Om inte annat har det en ganska säker årlig underhållsintäkt, därför att det är förvånansvärt trogna kunder. Det är väldigt sällan att någon slutar använda TRIP. Det händer när de kastar ut VAX-maskinerna. Men nu finns det också UNIX-versioner. Kundstocken är väldigt, väldigt trogen. Det är en sak jag kom på som är direkt jättekul och det är att rätt vad det är när jag är på något Europeisk möte så springer man på någon som har varit TRIP-kund förut och så tycker de att ”åh, det var bra grejor” så det är fortfarande väldigt stor goodwill när man träffar dem. Det är så klart jätteroligt.

Anna Orrghen: Ja, det förstår jag. Men då hade jag inte mer om den här perioden fram till 1980.

Mats Lindquist: Det var ju då när all artade sig till det bästa. Det var naturligtvis början på det här äventyret, vi var fulla av tillförsikt för detta. 80-talet var jättekul. Fram till dess var det 3RIP och att vi skulle komma i ordning. Men hela 80-talet var ju det stora äventyret. Det får du ta i nästa projekt.

Anna Orrghen: Ja, precis. De blir en egen studie att följa systemet. Tack så hemskt mycket för att jag fick vara här.

Mats Lindquist: Ja, varsågod.